

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas No.:1963/46

Karar No.:1963/43

Karar tarihi:28/2/1963

Resmi Gazete tarih/sayı:6.4.1963/11375

İtirazda bulunan : 3533 sayılı kanun hükümlerine göre hakem sıfat ve yetkisini haiz İstanbul Yüksek Dereceli Hukuk Hâkimi.

İtirazın konusu : 1963/38 sayılı ve 14/2/1963 günlü hakem kararında İstanbul Belediye Başkanlığı adına vekili tarafından İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü aleyhine 3533 sayılı kanun hükümleri dairesinde açılmış olan Eminönü'nde Mısır Çarşısı diye adlandırılan özel kişiler adına kayıtlı ve mülk vasfında iken. Belediyece istimlak edilip restore edildikten sonra 7044 sayılı kanunla, tek taraflı olarak Vakıflar Genel Müdürlüğü adına tescil edilmiş bulunan gayrimenkullere ait tapu kayıtlarının düzeltilmesi ve bu gayrimenkullerin Belediye adına tescili dâvasının görülmesi sırasında, davacı vekilinin; hiç bir bedel ödenmeden bir gayrimenkulun tüzel kişi de olsa başkası adına tescilinin Anayasa'nın mülkiyet hakkı için tanıdığı teminata aykırı bulunduğu ilişkin olarak ileri sürdüğü itirazın hakemlikçe ciddi ve kabule değer olduğu kanısına varıldığı belirtilerek, Anayasa'nın 151 inci ve geçici 9 uncu maddeleri gereğince bu iddia hakkında karar verilmesi istenmiştir.

Anayasa Mahkemesinin, içtüzüğün 15 inci maddesi uyarınca 28/2/ 1963 gününde ilk inceleme için yaptığı toplantısında; işin, niteliği bakımından başka güne bırakılmasına lüzum görülmemeyerek incelemeye devam edilmesine oybirliği ile karar verildikten sonra hakem kararı ile ekleri ve rapor okundu :

Gereği görüşülüp düşünüldü :

Anayasa'nın 151 inci maddesi ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkındaki 22/4/1962 günlü ve 44 sayılı kanununun 20 nci maddesinin 2 numaralı bendi ile 27 nci maddesine göre mahkemeler uygulayacakları kanun hükümlerinin Anayasa'ya aykırı olduğunu, doğrudan doğruya veya taraflardan birinin ciddi gördüğü iddiası üzerine, ileri sürerek mahkememizden bir karar verilmesini istemeğe ve yargılamayı durdurmağa yetkilidirler.

Olayda İstanbul Yüksek Dereceli Hukuk Hâkimi 3533 sayılı kanun uyarınca işe hakem sıfatıyla baktığından hakemin Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkisi olup olmadığının incelenmesi gerekir.

Bu kanun, genel, katma ve özel bütçelerle idare edilen daire ve belediyelerle sermayesinin tamamı Devlete, belediyeye veya Özel idarelere ait olan daire ve müesseseler arasında çıkan ve Adalet Mahkemelerinin görevine giren uyuşmazlıkların cebri tahkim yolu ile halledileceğini göstermektedir.

3533 sayılı kanunun belirttiği hakemlerin yetki sınırlarını tayin eden ve verecekleri kararların kesin olacağını gösteren özel hükümler bir yana bırakılırsa bu hakemlerin de kişiler arasındaki uyuşmazlıkları halleden hakemlerden farklı olmadıkları anlaşılır.

Sözü geçen kanun bir kısım hakemlerin Yargıtay Başkanı veya mahallin yüksek dereceli hukuk hâkimi olacağını göstermiştir. Ancak bu hakemlerin aynı zamanda hâkim oluşları bu

Esas No.:1963/46
Karar No.:1963/43

dâvaların bir mahkemede görüldüğünü kabule elverişli değildir. Nitekim, genel bütçe ile idare edilen daireler arasındaki uyuşmazlıklarda hakem, bir hâkim değil bir Bakan olacaktır.

Bu duruma göre mahkemelerce halli lâzım gelecek bir uyuşmazlığı 3533 sayılı kanun hükümleri uyarınca halledecek hakemlere ne Anayasa'da ve nede 22/4/1962 gün ve 44 sayılı kanunda uygulanacak kanun hükümlerinden ötürü Anayasa Mahkemesine başvurma hakkı tanınmadığından ve olayda, İstanbul Yüksek Dereceli Hukuk Hakimi de genel hükümler uyarınca mahkemeye ait bir vazife görmekte olmayıp elindeki dâvayı hakem sıfatıyla halletmek mevkiinde bulunduğundan itirazın yetki yönünden reddi gereklidir.

Sonuç : Gösterilen sebeplerden ötürü itirazın, yetkisizlik bakımından reddine, işbu kararın İtirazda bulunan hakeme tebliğine 28/2/1963 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Sünuhi Arsan	Başkanvekili Tevfik Gerçeker	Üye Osman Yeten	Üye Rifat Göksu
Üye Lütfi Akadlı	Üye Şemsettin Akçoğlu	Üye İbrahim Senil	Üye İhsan Keçecioglu
Üye Salim Başol	Üye Celalettin Kuralmen	Üye Yekta Aytan	Üye Fazıl Uluocak
Üye Muhittin Gürün	Üye Lütfi Ömerbaş	Üye Ekrem Tüzemen	